

مطالعه تطبیقی امضای قوانین در نظام حقوقی ایران و ایالات متحده آمریکا

جمشید سرباز جمشید

کارشناس ارشد حقوق عمومی - وکیل پایه یک دادگستری

jsarbazj@gmail.com

چکیده

بر اساس قوانین اساسی کشورها، از جمله صلاحیت‌های حقوقی که بر عهده‌ی رؤسای کشورها و یا رؤسای قوه‌ی مجریه واگذار شده است، صلاحیت «توشیح و امضای قوانین» می‌باشد. صلاحیت امضای قوانین توسط رئیس کشور ناشی از حقی دیرین و با سابقه تحت عنوان «حق مصادقه» می‌باشد. این حق ابتداء و به صورت مطلق در نظام حقوقی بریتانیا پذیرفته شده و سپس به طور مقید به سایر کشورها و نظام‌های حقوقی رواج یافته است که امروزه از آن حق در نظام‌های ریاستی تحت عنوان «حق وتوی معلق» و در نظام‌های پارلمانی با عنوان «حق مناقشه در قانون» یاد می‌شود. در حقوق اساسی ایران و با توجه اصل ۱۲۳ قانون اساسی، رئیس‌جمهور از این حق «مصادقه» و «مناقشه» بی بهره بوده و بنا بر آنچه که از اصل فوق الاشعار استنباط می‌شود - علی‌رغم استدلالات گوناگون حقوق دانان - مکلف به امضای قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی بوده و در واقع امضای وی صرفاً تشریفاتی است. حال آنکه با توجه به قانون اساسی ایالات متحده آمریکا، رئیس‌جمهور این کشور حق دارد قوانین مصوب کنگره را وتو نماید و جهت خنثی نمودن آن، کنگره بایستی با اکثریت دو سوم مجموع نمایندگان سنا و مجلس نمایندگان متن وتو شده را به تصویب برساند.

کلمات کلیدی: امضای قوانین، رئیس‌جمهور، حق وتو، مجلس